

Přírodopis – SpCH 7.třída

- zadaný text přepsat do sešitu a naučit

Pohyby rostlin

Všichni víme, jak rozmanitý je pohyb živočichů, a žasneme nad tím, kolik kilometrů dokážou někteří ptáci za den uletět. O rostlinách obvykle prohlašujeme, že se na rozdíl od živočichů nemohou pohybovat z místa na místo. Nápadné pohyby rostlin vyvolává proudící vzduch, nenápadné dovede zachytit třeba kamera.

Vlivem větru se pohybují větve stromů, vlní se lán obilí. Tyto pohyby však nevycházejí z těla rostlin a nejsou jejich vlastními pohyby, jsou to **pohyby pasivní**. Vycházejí-li podnět k pohybu části rostlinného těla **z rostliny samé**, jde o **pohyby aktivní**. Příčiny jsou různé.

Velmi dobře můžeme pozorovat změny vzhledu rostlin, které působí **střídání dne a noci**. **Květy** nebo **květenství** některých rostlin se **na noc zavírají** (např. květenství pampelišky se otevírá za plného slunce, za soumraku nebo za deštivého dne se zavírá, obr. 39). Podobně reagují na světelné a tepelné změny v okolí i jiné rostliny – sasanka hajní, tulipán.

Rostliny v květináči u okna rostou **ve směru dopadajícího světla** (obr. 40), rostou „za světlem“. Některé rostliny stavějí čepele svých listů kolmo ke směru dopadajících slunečních paprsků a zajišťují si tak dostatek světla.

Slunečnice otáčí své květenství za sluncem. Ráno je otočeno k východu, během dne se otočí až k západu. Rostliny ovlivňuje i **zemská přitažlivost** (gravitační síla). Pohyby rostlin vyvolané zemskou přitažlivostí zajišťují, že při různém položení semen v půdě se jejich **kořen** vždy otočí **směrem ke středu Země** (obr. 41).

Popínavé fazole se svým stonkem **ovíjejí kolem opory**. **Vrchol stonku roste vzhůru** a při tom se velmi pomalým, takřka nepozorovatelným pohybem otáčí a hledá oporu. Když ji najde, zachytí se a pokračuje v růstu. Takový pohyb vykonávají i vrcholky jiných rostlin.